

**Veleposlaništvo Republike Slovenije
Washington**

Številka: VWA070767

Datum : 24.12.2007

Obvestiti v MZZ: ZKM, ZDS, ZDB, ZDM, ZPD, ZEU, ZJV, ZAM, ZIE, ZVE, ZVP

Poslati izven MZZ: KPV

Država/organizacija: ZDA

Zadeva: Obisk PD Drobniča v ZDA

Povzetek:

V nadaljevanju prilagamo zabeležko pogovorov PD Mitje Drobniča s sogovorniki iz SD in NSC. Zabeležka je urejena po temah pogovorov.

Vsebina:

V nadaljevanju prilagamo zabeležko pogovorov PD Mitje Drobniča s sogovorniki iz SD in NSC. V NSC se je PD Drobnič srečal z namestnico NSA za regionalne zadeve J. Ansley, VP E. Abramsom, namestnikom NSA za strategijo globalne demokracije ter direktorjem za JVE B. Braunom, v SD pa s pomočnikom DS za evropske in evrazijske zadeve D. Freedom, pomočnico DS za okolje in znanost C. McMurray, namestnico pomočnika DS za evropske zadeve, pristojno za JVE DAS DiCarlo, namestnikom pomočnika DS za evropske zadeve, pristojnim za Kavkaz in CA DAS M. Bryzo, namestnikom pomočnika DS za BV zadeve DAS Daninom, direktorico za Iran B. Leaf ter VP H. Watsonom. Zabeležka je urejena po temah pogovorov.

frustrat in
rečevali nac var
- **Vrh EU-ZDA:** (NSC: namestnica NSA za regionalne zadeve J. Ansley)

Glede Vrha EU-ZDA v letu 2008 je Ansley dejala, da vrh vsekakor ne bo združen z aprilskim Vrhom NATO. Beli hiši se kot najverjetnejši čas vrha zdi junij 2008. VP Drobnič je predlagal, da se vrh izvede pred sestankom Evropskega sveta. Ansley je obljubila, da bodo čim prej predlagali vsaj okvirni termin vrha.

- **Vrh EU-ZDA - vsebina:** (NSC: J. Ansley)

Ansley je prepričana, da bosta naslednje leto najpomembnejši politični vprašanji Kosovo in Afganistan (ki bo glavni fokus Vrha NATO). Glede Kosova je sodelovanje med EU in ZDA ocenila kot zelo dobro. V deklaraciji bi si želeli tudi omembo Iraka in problematičnih držav ko so: Iran, Burma in Sirija.

Predsednik Bush je zaskrbljen tudi nad stanjem na Kubi in Venezueli. Prepričan je, da lahko podpora opoziciji na Kubi (podobno kot v Gruziji in Ukrajini) prinese pozitivne rezultate. Politika ZDA do Kube ni sprememba režima, pač pa želja po demokratični tranziciji po smrti Fidela Castra. V deklaraciji na Vrh EU-ZDA bi želeli omembo Kube in Venezuele.

Prav tako želijo v deklaraciji omembo terorizma in neproliferacije. Obljubila je, da bo v deklaraciji uvrščen Visa Waiver program, saj ga predsednik Bush smatra za pomembnega.

Dejala je, da bodo v NSC pregled tem za deklaracijo naredili januarja 2008, ko bodo znani tudi morebitni novi predlogi ZDA.

Ansley je pohvalila pozitiven izid letošnjega Vrha EU-ZDA in konferenco o klimatskih spremembah na Baliu. Ustanovitev Čezatlantskega ekonomskega sveta (TEC) na letošnjem Vrhu EU-ZDA je ocenila kot zelo koristno. Poudarila je, da ZDA obravnavajo okoljevarstvena, gospodarska in energetska vprašanja v enem paketu, zato bi radi, da se to odraža v deklaraciji na Vrhu EU-ZDA tudi prihodnje leto. Glede gospodarskih vprašanj si predsednik Bush želi več akcije in manj razprav o procesu.

Dodatno:

AS Fried in PD Drobnič sta se dogovorila za razpored agende sestanka političnih direktorjev (glede predloga ZDA) 11.1.08 v LJ in sicer, da tema RF poleg ZB ostane na delovnem kosilu, Afganistan pa se prestavi na format trojke.

- Kosovo: (SD: AS Fried, DAS DiCarlo, DAS Bryza, NSC: BBraun)

AS Fried je pozdravil močno izjavo MZZ dr. Rupla glede Kosova (ob tem je že predlagal DS dr. Rice naj čestita kolegi dr. Ruplu). Po drugi strani izpostavil izjavo MZZ Lavrova, ki je grozil in izražal bojzani glede ureditve statusa Kosova. Nedvomno je ureditev statusa dejstvo, ki se bo zgodilo in ga bo vodila RS. Pozdravil tudi, da dr. Rupel v izjavi ni omenjal rokov.

Drobnič je nadalje predstavil slovensko videnje EU proceduralnega pristopa glede ureditve statusa Kosova (izredno zasedanje GAERCa po CDI/UDI ; vnaprejšnja priprava zaključkov) ob čemer je poudaril nujnost enotnosti DČ glede napotitve misije EVOP na Kosovo. Evropska enotnost se bo demonstrirala z napotitvijo EVOP, vendar EU najprej potrebuje odločitev GAERC, ter povabilo GS ZN, da prevzame misijo od ZN. Misijo EVOP bi na Kosovo po odločitvi lahko napotili v 10 tednih. Kosovska vlada mora ob razglasitvi povabiti ICO misijo, saj bo šlo za delitev suverenosti z ICO. Pravna podlaga za ICO je v Res. VS 1244. Frieda je zaprosil za podporo pri pridobitvi izjave GS OZN glede podpore za napotitev misije EVOP, saj imajo nekatere DČ EU težave pri sprejemu odločitve o napotitvi EVOP brez soglasja OZN. Drobnič je nadalje kot kritično izpostavil izjavo francoskega P Sarkozija, ki je vezal srbsko pot v EU na rešitev Kosova. RS zagovarja zgodnji podpis SAS s Srbijo (na prvem GAERCu 28.1.) – trenutno še ni konsenza znotraj EU (nasprotovanje Nizozemske).

Fried je glede podpore GS OZN za napotitev EVOP na Kosovo omenil, da se GS Ban Ki Moon nahaja pod pritiski RF in s tem v težki situaciji. ZDA imajo zagotovilo, da GS OZN ne bo omejeval napotitve, glede podpore pa bodo v razgovorih z njim ponovno izpostavili omenjeno željo EU. Fried je poudaril, da proceduralne odločitve ne smejo vplivati na zakasnitev procesa napotitve EVOP, saj gre že za dejansko primanjkovanje časa. ZDA bodo pomagale GS OZN v primeru njegovih težav z RF, RS pa mora znotraj EU doseči čimprejšnjo napotitev EVOP. V EU velja prepričanje, da je z razglasitvijo samostojnosti Kosova potrebno počakati na volitve v Srbiji (20.1. in 3.2.), kar zna Srbska stran izkoristiti za zavlačevanje. CDI (op.: ameriška stran dosledno uporablja termin CDI) se ne sme vezati na volitve v Srbiji. Po mnenju DiCarlo bi bilo smiselno, da je seja kosovskega parlamenta, na kateri sprejmejo DI na nedeljo, ker RF tako ne bi imela časa za sklic VSZN. Vmes pa bi že prišlo do prvih priznanj. Glede priznanja vseh DČ EU po mnenju Frieda ni potrebno skrbeti, pomembna je odločitev o misiji EVOP (poudaril zadostnost Res VS 1244) in odprtju ICO, ob čemer se ne smemo ozirati na kritična stališča in izjave RF in Srbije. Spodbudil je RS, da v fazi priznavanja prva prizna Kosovo. Po ocenah ZDA 6 DČ EU v začetku ne bo priznalo Kosova, vendar če ga bo priznalo vsaj 15 od 27, bo to že zadostovalo. Slovensko vodstvo v

vlogi PEU bo tako kritičnega pomena. ZDA se zaenkrat izogibajo izjavam glede neodvisnosti Kosova, bodo pa, ko bo kosovska oblast oznanila neodvisnost, priznale Kosovo med prvimi. ZDA si prizadevajo, da Kosovo v prvih dneh prizna tudi čimveč izven EU držav. ZDA močno lobirajo pri Japonski, Turčiji, arabskih državah, ki so nakazale pripravljenost, da K priznajo brez odlašanja. Bryza je pojasnil, da bo Turčija glede definiranja statusa Kosova verjetno kooperativna (muslimanska naveza, vprašanje TNC) ter da se jih bo verjetno dalo prepričati glede napotitve EVOP na Kosovo. Notranji postopek glede priznanja v ZDA je zelo preprost – SD da priporoči NSC in predsednik podpise odločitev o priznanju. ZDA trenutno s Kosovarji draftirajo ustavo, situacija na terenu je ugodna. ZDA upajo, da Kosovarji ne bodo izgubili zaupanja vase, saj s tem ZDA izgubi svoj vpliv.

DiCarlo: Prepričanje velja (pogovor Lehne – DiCarlo), da GS ZN Ban težko pozove k prevzemu misije EDSP, preden pride do DI. Obstaja sicer možnost, da bi GS Ban v poročilu VS 08.01. vključil stavek (dikcijo je podal Lehne), ki bi EU omogočil napotitev ICO. Po DI mora takoj priti do priznanja držav, saj lahko tako GS ZN ugotovi, da je na terenu prišlo do spremenjene situacije in pozove EU, da prevzame misijo od ZN. K/A bodo razglasili neodvisnost v dogovoru z ZDA in EU in bodo počakali na volitve v Srbiji, ker jim je bolj v interesu, da je srbski PR Tadic, kot Nikolic. GS Ban bi moral zgolj poudariti "facts on the ground have changed" in povabiti EU, da napoti v pokrajino misijo. Ban zato ne potrebuje odločitve VS.

Drobnič je na koncu še izpostavil pomembnost gospodarskega in političnega razvoja Kosova po procesu CDI in priznanju, ki je kritičen za uspeh oz. gospodarski razvoj, dejansko samostojnost in približevanje Kosova evro-atlantskim strukturam in standardom. Drobnič je predstavil zavezanost RS glede prisotnosti in povečanja sil v KFOR (iz trenutnih 130 na 350 v 2008). Slovenija si prizadeva za oživitve in nadgradnjo t.i. solunske agende iz leta 2003, ki je državam Zahodnega Balkana postavila evropsko perspektivo. Omenil je prehod v načinu ocenjevanja t.j. nagrajevanja doseženega in ne destimulacija ob nedoseženih poglavjih.

- SAS in Srbija: (SD: DiCarlo, NSC: BBraun)

PD Drobnič pojasnil, da Belgija in Nizozemska vztrajata pri doslednem spoštovanju ICTY pogoja za podpis SAS. Komisar Rehn je po analogiji s Hrvaško predlagal ustanovitev Task Force za sodelovanje z Icty. Odločitev za ustanovitev Trojke lahko sprejemc šele prvi Gaerc, ki bo konec januarja. Opozoril na možnost sklenitve zgolj ekonomskega dela SAS.

DiCarlo, Braun: Zelo bi bilo dobro, če bi Srbija SAS podpisala še pred DI Kosova, ker bi po razglasitvi delovalo, da gre za nagrado EU za izgubo Kosova, kar Srbi ne bi dobro sprejeli. ZDA bodo govorile z Nizozemsko – regiji bodo bolj pomagali, ce bodo Srbijo pripustili dalje, kot če vztrajajo pri doslednem upoštevanju sodelovanja z ICTY. Morda bi pomagalo, če bi novi tožilec ICTYja Brammetz takoj po novem letu obiskal Srbijo in podal bolj spodbudne ocene, kot jih je v zadnjem poročilu podala Carla del Ponte.

- Makedonija: (SD:AS Fried)

Fried je pojasnil, da mora Makedonija ohraniti jasno evropsko perspektivo, čeprav se srečuje s težavami. Glede NATO Makedonija dela sicer boljše (ob uspešni Hrvaški in najmanj razviti, vendar hitro napredujoči Albaniji) vendar Grčija ostaja neomajna v stališčih glede imena in povabila na vrhu v Bukarešti. Drobnič je izpostavil nevarnost situacije, ko bi Makedonija dobila, poleg EU, še NATO negativno oceno (z nepovabilom). Fried je dodal, da mora EU Makedonijo prepričati v fleksibilnost glede imena, Grčijo pa, da sprejme omenjeno fleksibilnost.